

נר שמואל

לענין ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני ט"ו באייר תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ע"ג

1. ברייתא - האם גר מותר בממזרות?

- א. ר' יוסי - מותר. הטעם: כיון ש 5 פעמים נאמר בתורה לגבי איסור יוחסין 'קהל' ובא ללמד על חמשה: [ואין בתוכם לרבות גרים שיקראו קהל] כהנים, לויים וישראלים - אסורים בממזר. ספק ממזר מותר להתחתן עם ודאי ממזרת. ספק ממזר מותר בישראלית כשרה.
- ב. ר' יהודה - אסור, הטעם: א. כהנים ולויים נלמדים מאחד, ויש מיותר לרבות גרים. ב. אפשר ללמוד את שני הדינים של ספק ממזר מאחד.
- ג. איבעית אימא - יש עוד הקהל 'קהל' חוקה אחת לכם ולגר הגר. [ולרבי יוסי חוקה אחת הפסיק הענין]

2. דרש ר' זירא במחוזא - גר מותר בממזרת רגמוהו כולם באתרוגייהם. אמר לו רבא וכי כך לדרוש במקום גרים? כיצד דרש רבא עצמו?

בתחילה דרש: גר מותר בכהנת, טענוהו בשיראי. אח"כ דרש גר מותר בכהנת, אמרו לו הפסדת את דבריך הראשונים. אמר להם עשיתי לכם טוב, לשאת מי שירצה. להלכה - גר מותר בכהנת כיון שלא הוזרה כשירות להנשא לפסולים, ומותר בממזרת, כרבי יוסי.

3. רבא: דבר תורה שתוקי כשר. מה הטעם? ומדוע למעשה פסול?

- רוב כשרים אצלה ומיעוט פסולין [כגון ממזר או קרוב] ואם הבועל בא אליה כל דפריש מרובה פריש.
- ואם היא הלכה אליו, נחשב קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה, והתורה אמר 'לא יבא ממזר ממזר' ודאי לא יבא, אבל ממזר ספק יבא.
- א. להו"א הטעם שאמרו שתוקי פסול - גזירה שמא ישא אחותו מאביו.
- ונדחה: שא"כ שתוקי לא ישא בת שתוקית שמא ישא אחותו מאביו, ואם תאמר שאין זה שכיח, אף זה אינו שכיח.
- ב. אלא מעלה עשו ביוחסין - אלא מעלה עשו ביוחסין.

4. רבא דבר תורה אסופי כשר. מה הטעם?

אשת איש בבעלה תולה, ואם משום מיעוט ארוסות ומיעוט שהלך בעליהם למד"ה, כיון שיש פנויה ויש גם משליכות בניהם מחמת רעבון, נחשב פלגא ופלגא והתורה אמרה ממזר ודאי ולא ממזר ספק. וגם בו לממסקנה הטעם שהוא פסול כיון שמעלה עשו ביוחסין.

5. באלו אופנים דנו האם נחשב שתוקי?

- א. מצאו מהול - אינו נחשב אסופי, שאם היה פסול לא הייתה אמו טורחת למולו. וכן אם נמצא כשאבריו מתוקנים ומיושרים, שודאי מחמת רעבון הושלך. וכן אם נמשח בשמן או שחכל סביב עיניו, או שקשרו אותו בקשרים לרפואה, וכן אם תלו עליו קמיע של כתב, או קמיע של עיקרין.
- ב. תלוי על הדקל, אם במקום שמגיעה לשם חיה - יש בו משום אסופי. כי אפשר שפסול הוא, שהרי הפקירה אותו אמו למות.
- ג. נמצא על אילן ששמו זרדתא אם סמוך לעיר - יש בו משום אסופי. כי מצויים בו שדים.
- ד. נמצא בבי כנישתא [שמחוץ לעיר] - אם סמוך לעיר ומצויים בו רבים אין בו משום אסופי. כיון שאין מצויים שם מזיקים.
- ה. חפירה שמטילים לתוכה גרעיני תמרים למאכל בהמות ונמצא בה התינוק - יש בו משום אסופי. כיון שמקום זה הוא מחוץ לעיר, ויש בו מזיקים.
- ו. נמצא בתוך עריבה באמצע הנהר - אין בו משום אסופי. משום שהספינות עוברות שם וטרחה אמו להוליכו לשם, כדי שימצאוהו הספינות. ואם נמצא בשיפוע הנהר, שאין דרך הספינות לעבור שם, נחשב אסופי.
- ז. נמצא בצדי רשות הרבים, אין בו משום אסופי. לפי שהוא מקום שמור קצת.
- ח. נמצא באמצע רשות הרבים, יש בו משום אסופי. לפי שמקום הפקר הוא.
- ט. רבא - רב: כל זמן שעדיין האסופי נמצא בשוק, אביו ואמו נאמנים עליו לומר שהוא בנס, אבל אחר שנאסף אינם נאמנים. הטעם: כיון שכבר יצא עליו שם פסול, שוב אין להכשירו. ועל זה אמר רבא: ובשני רעבון, אע"פ שכבר נאסף, נאמנים, כיון שהרבה נשלכים, ולא רצו להרבות פסולים.

6. רב חסדא: שלשה אנשים, שהאמינום חכמים בנאמנות מיוחדת, נאמנים רק לאלתר. אלו עוד שנים מלבד אסופי?

א. מיילדת - נאמנת לומר זה יצא ראשון והרי הוא בכור, וזה יצא שני. ונאמנת רק כל זמן שלא יצאה וחזרה ממקום הלידה. המשך-

ולרבי אליעזר: אפילו אם רק סבבה את פניה מהיולדת, אינה נאמנת.

ב. פוטרת חברותיה - שנינו: שלש נשים שהיו ישנות במטה אחת, ונמצא דם תחת אחת מהן, כולן טמאות בטומאת נדה, מספק [כשהיו משולבות].

אם אחת בדקה עצמה, ונמצאת טמאה, האחרות טהורות, שתולים את הדם בה. ודווקא כשבדקה את עצמה מיד, תוך כדי כ"שיעור ווסת".

7. ברייתא: אם נמצאות כמה יולדות בבית אחד, נאמנת החיה לומר: ולד זה נולד לאשת הכהן, או לוי או ממזר וכו'. באיזה אופן נאמנת?

שאינן מי שמערער לומר שהכשר הוא בן הממזר.

ובפשטות מדובר בערער של שנים.

ואיבעית אימא מדובר בערער של אחד, ומה שאמר רבי יוחנן: אין ערער פחות משנים, כשכבר יש חזקת כשרות.

8. שנינו: כששנים מתווכחים וכל אחד טוען שהוא קנה מקח זה בכסף, ולא חבירו - נאמן בעל המקח [המוכר] לומר: לזה מכרתי, ולזה אין [לא] מכרתי. באיזה אופן מדובר?

שעדיין לא נטלו הלוקח, אלא רק נתן את דמיו, ואם יחזור בו הוא ב'מי שפרע' ובוודאי יזכור למי מכר.

אבל אם מסרו ליד הלוקח, אינו מדייק לזכור למי מכר.

ולא יועיל שנשאל את המוכר, ממי קיבל את המעות. כיון שמדובר שקיבל משניהם מאחד מדעתו ומאחד בע"כ.